

Nieuwsbrief XIV – mei 2014

Bibliotheek Koninklijk Conservatorium Antwerpen

Nieuws uit de boekentoren

Nieuwtjes uit de bibliotheek, de zangeres van 'This World Today is A Mess' en een selectie van de recente aanwinsten, dat vindt u allemaal in deze nieuwsbrief.

Berichten uit de bibliotheek

- Het tijdschrift *Dans. Magazine voor dans in Vlaanderen* wijdde in zijn eerste nummer van 2014 een pagina aan de danscollectie in onze bibliotheek. Onder de titel *Een tempel der wijsheid. De bibliotheek van het Antwerpse Conservatorium* wordt de danscollectie op de uitleendienst en in de leeszaal voorgesteld. Het slot van het artikel wil ik u niet onthouden: 'Zowel in de leeszaal als in de bibliotheek [bedoeld is de uitleendienst] werken vriendelijke en behulpzame mensen die je op tal van vragen kunnen antwoorden. Wie op zoek is naar een specifiek werk kan op de website van het conservatorium de database van de bibliotheek raadplegen, om er zeker van te zijn niet van een kale reis terug te komen. Hoe dan ook is een bezoek aan beide tempels van artistieke wijsheid meer dan de moeite waard! Er is altijd wel een of andere ontdekking te doen, voor zij die van dans, architectuur, theater en/of muziek houden.' En zo hoort u het eens van iemand anders.

- Historische opera- en balletpartituren gedigitaliseerd i.s.m. een Amerikaanse universiteit en Internet Archive

Nadat er eerder een twintigtal historische operapartituren uit onze collectie werden gescand en via Internet Archive digitaal raadpleegbaar werden gemaakt (zie Nieuwsbrief XII), ondergingen de voorbije maanden nog een tachtigtal historische opera- en balletpartituren uit onze bibliotheek dezelfde behandeling. Dit digitaliseringsproject kwam er in samenwerking met David Day, Music/Dance Librarian and Curator van de Harold B. Lee Library van de Brigham Young University. Het mooie van dit project is dat onze gedigitaliseerde partituren online raadpleegbaar zijn via het internationaal druk gebruikte Internet Archive én via onze bibliotheekcatalogus. Via de gegevens van Internet Archive kunnen we ook zien dat de partituren druk bekeken worden en vaak gedownload. En daar doen we het natuurlijk voor. De werken zijn, voorzien van de nodige metadata, te bekijken via archive.org. Binnenkort krijgen ze ook allemaal een watermerk van onze bibliotheek.

- Erfgoedmedewerker Hannah Aelvoet ziet dagelijks beide kanten van de bibliotheekwerking: niet alleen is ze als halftijds erfgoedmedewerker een van de steunpilaren van de bibliotheek, als pianostudente staat ze soms

ook aan de andere kant van de balie. Zij schreef dit stukje over de dagdagelijkse aangroei van de collectie:

Uitleen in groei: iedere werkdag gemiddeld twintig nieuwe partituren. De uitleendienst van de bibliotheek van het Koninklijk Conservatorium van Antwerpen is geen stilstaand gegeven. Integendeel, onze geliefde vijfde verdieping verkeert in een voortdurende staat van groei. Iedere werkdag komen er namelijk gemiddeld zo'n twintigtal nieuwe partituren bij. Elke rubriek zwelt gestaag aan, of het nu gaat om solorepertoire, liederen, kamermuziek, orkestwerken, of componistenbiografieën. Het loont dus de moeite om af en toe de nieuwe aanwinsten te bewonderen – niet alleen in het grote aanwinstenrek vooraan, maar vooral ook in de rekken zelf, of in de catalogus. U kan de lijst met nieuwe aanwinsten trouwens ook op regelmatige basis via e-mail ontvangen. Hiervoor surft u naar <http://bibliotheek.ap.be>, waarna u kiest voor 'Catalogus en online diensten'. Via het tabblad 'Attending' onder 'Lezergegevens' kunt u intekenen op 'beschikbare profielen'. Een van die beschikbare profielen is, bijvoorbeeld, 'vocale muziek en bladmuziek'.

Waaruit bestaan deze nieuwe aanwinsten dan? Uit nieuwe aankopen en uit schenkingen, zoals de reusachtige schenking van ongeveer tienduizend volumes van de Antwerpse openbare bibliotheek, die de komende tijd steeds meer op de uitleendienst zal verschijnen. Aankoopsgesties kunnen nog steeds worden gedaan aan de balie op de vijfde verdieping.

- Van 13 tot 18 juli 2014 vindt hier het jaarlijkse congres van de *International Association of Music Libraries, Archives and Documentation Centres* (IAML) plaats. Dit congres, dat in 2013 in Wenen plaatsvond en in 2015 in New York zal plaatshebben, wordt georganiseerd door de bibliotheek, in samenwerking met het Studiecentrum voor Vlaamse Muziek, de conservatoriumbibliotheken van Brussel en Gent, en Matrix (Leuven). IAML is de belangrijkste belangenvereniging voor muziekbibliotheken en op dit eerste IAML-congres in België sinds 1982 worden ca. 250 muziekbibliothecarissen en -archivarissen van over de hele wereld verwacht. Het voorlopige programma met lezingen over zowel muziekbibliotheken en -archieven, als eerder musicologische onderwerpen vindt u op www.libraryconservatoryantwerp.be/iaml2014/nl. Het congres staat ook open voor geïnteresseerden die geen lid van IAML zijn en studenten jonger dan 27 jaar kunnen het congres bijwonen aan een voordelige prijs. Meer inlichtingen via iaml2014@libraryconservatoryantwerp.be. En u kan de voorbereidingen en het congres ook volgen op [Facebook](https://www.facebook.com/iaml2014). Het wordt een uniek evenement waarbij onze bibliotheekwerking met een groot internationaal publiek gedeeld kan worden.

- Wil u graag uw mening ventileren over de bibliotheken van de Associatie Universiteit & Hogescholen Antwerpen? Wil u graag suggesties doen om de bibliotheekservice te verbeteren? Dan kan u het [online gebruikersonderzoek](#) invullen. Dit kost slechts 10 minuten van uw tijd en bovendien maakt u kans om een actioncamera, een gratis Kinopolis-ticket of een Fnac-cadeaucheque van 15 euro te winnen.

- Zomersluiting: de uitleendienst en de leeszaal zijn gesloten van 11 juli tot en met 15 augustus.

Het archief van Jack Sels komt tot leven

Projectmedewerker Maaïke De Prins ontfermde zich over het archief van saxofonist en componist Jack Sels, dat we sinds enige tijd in de bibliotheek bewaren. Eén brief uit dat archief bracht haar bij de Amerikaanse zangeres Donna Hightower die via een Kortrijkse liefde in Antwerpen belandde. Hier

Maaikes relaas:

'Het inventariseren van een archief leidt vaak tot een interessante kijk op iemands leven en de personen die hij of zij ontmoet. Dat is zeker het geval voor het archief van de Antwerpse jazzsaxofonist Jack Sels (1922-1970), dat dankzij twee schenkingen deels terecht kwam in de conservatoriumbibliotheek. Het archief, met brieven, handschriften, administratie en memorabilia, leest bijna als een *who's who* van de Belgische jazzscène van de jaren vijftig en zestig van de vorige eeuw. Bekende namen als Sadi Lallemand, Benoît Quersin, Rudy Frankel, Jean Fanis, Roger Vanhaverbeke en een (piepjonge) Philip Catherine passeren de revue. Maar ook enkele jazzfiguren verstopt in de plooiën van de tijd werden "herontdekt".

Zo leidde een brief in Jack Sels' correspondentie naar Donna Hightower, een Amerikaanse jazz-zangeres die in de loop van haar zwerfend bestaan in België belandde en er kort de liefde vond. De brief uit 1962 geeft weinig informatie prijs. Een zekere Yvan Vanoutrive schrijft Jack Sels aan vanuit Zürich. De saxofonist heeft in november met zijn kwartet een opname op stapel staan met Donna, en Vanoutrive neemt met hem de planning van de zangeres door. Hoe Sels en Vanoutrive elkaar kennen is onduidelijk, maar dat ze geen vreemden zijn voor elkaar spreekt uit de brief, die eindigt met een vrolijk "Keep on Swingin' Cat!!". Sels' administratie vult enkele ontbrekende elementen uit het verhaal aan: op 13 november '62 zal de saxofonist met zijn ensemble een radio-opname van de B.R.T. begeleiden. Zangeres vandienst is de Amerikaanse Donna Hightower.

Donna heet voluit Donna Lubertha Hightower en wordt op 28 december 1926 geboren in het landelijke Caruthersville, Missouri (V.S.), als oudste dochter in een Afro-Amerikaans pachtersgezin. Van kinds af aan werkt ze mee op het veld, want met negen kinderen heeft de familie Hightower het niet breed. Donna wil echter weg van het harde landbouwersleven en trouwt op jonge leeftijd met een soldaat. Samen krijgen ze twee kinderen. Eind jaren 40 scheidt het jonge paar alweer, en Donna besluit naar Chicago te trekken, op zoek naar werk.

In 1951 hoort lokale reporter Bob Tillman Donna zingen vanuit de keuken van een diner, waar ze op dat moment aan de slag is als kokkin. Hij is onder de indruk van haar stem en wil haar als zangeres lanceren. Donna, die tot dan toe enkel voor haar plezier zong, ziet een nieuwe wereld voor zich opengaan. Ze krijgt een contract in de *Strand Hotel Lounge* als zangeres in het orkest van Horace Henderson, bekend als muzikant en arrangeur voor grootheden als Duke Ellington, Benny Goodman, Jimmy Dorsey en Billie Holiday. Kort daarop mag Donna ook tekenen bij platenmaatschappij *Decca Records*. Eind 1951 brengt "Little Donna Hightower" haar eerste single uit: de Johnnie Ray-cover "Cry". De B-kant wordt "I Ain't In The Mood", een "answer song" op John Lee Hookers "I'm In The Mood". (1) In de pers promoot Decca haar als een piepjong zangeresje van 17. In werkelijkheid is Donna op dat moment bijna 25.

De eerste single doet het niet slecht in de hitlijsten, en in de loop van 1952 neemt Donna nog enkele nummers voor Decca op. De grote doorbraak blijft echter uit. Wanneer ook de optredens schaarser worden, besluit de zangeres westwaarts te trekken, naar Los Angeles. Een overwinning in een talentenjacht, waarin ze naar eigen zeggen Etta James verslaat, levert Donna een platencontract bij RPM op. Onder hun vleugels brengt ze in 1955 enkele singles uit met het Maxwell Davis Orchestra. Een tournee langs het *chitlin' circuit* volgt, samen met grote namen als Johnny "Guitar" Watson, B.B. King en Louis Jordan. In oktober van datzelfde jaar krijgt ze de kans op te treden in het befaamde *Apollo Theater* in New York.

Ondanks een succesvolle, nieuwe start, begint Donna's carrière echter opnieuw te slabakken. In New York gaat ze aan de slag als demozangeres bij een muziekuitegeverij. In 1958 belandt een van haar demo's bij Dave Cavanaugh, producer bij Capitol Records. Wanneer op het allerlaatste

moment een LP-opname met Dakota Staton in het water valt – Staton, een grote aanhangster van numerologie, meent dat het niet het goede moment is om een album op te nemen – herinnert Cavanaugh zich het zangeresje op de demoplaat. Hij vraagt Donna of ze wil inspringen. Het resultaat, het album “Take One”, komt uit begin 1959. Donna’s eerste album krijgt enige erkenning en ze wordt onder meer gevraagd voor een optreden in de *Village Vanguard*, waar ze de affiche deelt met het Max Roach Quartet en het Red Garland Trio. Datzelfde jaar nog verschijnt een nieuwe langspeler: “Gee Baby, Ain’t I Good To You”. Maar nog voor de release besluit Donna naar Europa te vertrekken. Ze zal er zo’n dertig jaar blijven.

Donna vindt al snel werk in het Londense clubcircuit, en met Ted Heath en zijn orkest maakt ze haar opwachting op de Britse televisie. Optredens in Zweden, Spanje, Duitsland en Nederland volgen. In Parijs staat ze in 1960 een maand lang in de Olympia met The Platters, Johnny Mathis en Quincy Jones en zijn orkest. In maart van 1961 treedt Donna op met het orkest van Francis Bay op de *Nacht van Antwerpen*. Die avond ontmoet de zangeres Yvan Vanoutrive, een jonge Kortrijkzaan die in het Antwerpse woont en naar verluidt de kost verdient als vertegenwoordiger. De vonk slaat over, en enkele maanden later stapt het prille koppel in het huwelijksbootje. De *coup de foudre* lijkt tot de verbeelding te spreken: op 16 juni 1961 wijdt het Journaal van de B.R.T. een reportage aan de verloving van de Amerikaanse jazz-zangeres met de Belgische jongeman.

(2)

Het koppel gaat in een appartement in het Antwerpse wonen, maar met Donna’s internationale carrière in de lift is het echtpaar Vanoutrive-Hightower weinig thuis. Toch zal Donna nog geregeld in België optreden. Zo maakt ze een gesmaakte passage op het jazzfestival van Comblain-la-Tour in 1962, en datzelfde jaar is er ook de radio-opname voor de B.R.T. met Jack Sels. De volgende jaren zal Donna trouwens nog een aantal keer te gast zijn op de Belgische radio en televisie. Zo treedt ze op in tv-programma’s als *Tienerklanken* (1963) (3), *Pro of Contra* (1964), *Confetti* (1965) en *Uit met ... Bob Benny* (1968). Donna brengt ondertussen ook enkele singles uit, waaronder een paar twists voor het Barclay-label en een Franstalige cover van “My Boy Lollipop” (“C’est toi mon idole”). Helaas blijft ook deze keer het succes niet duren, zakelijk én privé. Eind jaren zestig lijkt Yvan uit het plaatje verdwenen, en Donna heeft het moeilijk om financieel rond te komen. Over haar Belgische echtgenoot en haar tijd in Antwerpen zal de zangeres later weinig reppen. Toch zal ze zich steeds “Donna Hightower Vanoutrive” blijven noemen.

In 1969 verhuist Donna naar Spanje, waar ze de jazz achter zich laat ten voordele van populaire muziek. Enkele overwinningen op Spaanse liedjesfestivals leveren haar een platencontract bij Columbia op. Ze vormt een duo met zanger Danny Daniel en als Danny y Donna scoren ze een hit in Spanje met het nummer “El Vals de las Mariposas” (1971). Een jaar later scoort Donna Hightower eindelijk een internationale hit. Haar single “This World Today is A Mess”, een zelfgeschreven nummer met een disco-sound, gaat meer dan een miljoen keer over de toonbank. (4) Hoewel de opvolgers het internationaal niet slecht doen, blijft Donna vooral populair in Spanje.

In 1991 besluit de zangeres het rustiger aan te gaan doen. Ze verhuist een laatste keer, naar Austin, Texas. Daar zet ze zich vooral in voor liefdadigheidswerk, hoewel ze af en toe nog een jazz- of gospelconcert doet. Ze overlijdt thuis op 19 augustus 2013, op 86-jarige leeftijd.’

(1) Donna Hightower schreef naar eigen zeggen zelf “I Ain’t In The Mood”, op vraag van Decca-talentscouts Bill en Belinda Putnam. De credits op de single maken daar echter geen melding van.

(2) Te bekijken op <http://www.cobra.be>. Donna en Yvans interracial relatie zal helaas ook met negatieve reacties te maken krijgen. In 1964 vertelt Yvan in een interview in een Nederlandse krant dat een Antwerpse bar Donna enkele weken eerder weigerde binnen te laten. “Verboden voor buitenlanders” staat er op de

deur.

(3) Te bekijken op www.cobra.be

(4) Het succes van "This World Today Is A Mess" levert Hightower heel wat tv-optredens op. Enkele daarvan zijn te bewonderen op Youtube

Een kleine greep uit de vele aanwinsten

Partituren

Dallapiccola, Luigi, *Volo di notte* (UE, 1952)

De Schrijver, Karel, *Miniature-concerto: for soprano- or tenor saxophone* (De Haske, s.a.)

Dvořák, Antonín, *Romanze für Violine und Orchester*, op. 11 (MPH, 2014)

Fletcher, Percy E., *Labour and love: tone poem for brass band* (MPH, 2013)

Gouvy, Théodore, *Petite suite gauloise: pour flûte, 2 hautbois, 2 clarinettes, 2 cors et 2 bassons* (MPH, 2013)

Henze, Hans Werner, *Der Idiot* (Schott, 1990)

Holliger, Heinz, *Siebengesang* (Ars Viva, 1976)

Reicha, Anton, *Konzert für 2 Violinen und Orchester* op. 3 (MPH, 2014)

Sandström, Sven-David, *Surrounded for guitar* (Nordiska Musikförlaget, 1975)

Volans, Kevin, *String quartet no. 1* (Chester, 1995)

Boeken

Dingle, Christopher, *The life of Messiaen* (Cambridge University Press, 2007)

Rousseau, Eugene, *Marcel Mule: his life & the saxophone* (Jeanné Inc, 2012)

Sanguinetti, Giorgio, *The art of partimento: history, theory and practice* (Oxford University Press, 2012)

Silvela, Zdenko, *A new history of violin playing: the vibrato and Lambert Massart's revolutionary discovery* (Universal Publishers, 2001)

Somfai, László, *The keyboard sonatas of Joseph Haydn* (University of Chicago Press, 2010)

Van Zwol, Cornelis, *Anton Bruckner, 1824-1896: leven en werk* (Thoth, 2012)

CD's

Beethoven, *Fidelio* / Harnoncourt (Teldec, 1995)

Borstlap, Michiel, *Gramercy Park* (Universal, 2001)

Ferrier, Kathleen, *Song recital* (Decca, 1990)

Kancheli, Giya, *Symphony no. 4 & 5* (Elektra Nonesuch, 1992)

Tüür, Erkki-Sven, *Oratorio Ante finem saeculi & Symphony no. 2* (Finlandia, 1994)

Wennekes, Emiel (ed.) / *Een muzikale anthologie der Noordelijke Nederlanden, 1600-2000* (MGN, 2001)

Witherspoon, Jimmy / *As blue as they can be* (Past Perfect, 2001)

Zappa, Frank / *The BRT Big Band plays Zappa* (BRT, 1990)

DVD's

Hans van Manen / Wilbert Bank (Arthaus, 2008)

José Van Dam: un des plus grands chanteurs de notre temps / Gérard Corbiau (RTB, 2008)

Facebook

De laatste nieuwtjes en signalementen van aanwinsten vindt u ondertussen nog altijd op onze [Facebookpagina](#).

Teksten: Hannah Aelvoet (erfgoedmedewerker), Maaïke De Prins (projectmedewerker) en Jan Dewilde (bibliothecaris)

Mocht u vragen of opmerkingen hebben, dan vernemen we die graag via mail: jan.dewilde@ap.be